

Валентина Демко
к.е.н., доцент кафедри економіки і бізнесу
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного,
м. Запоріжжя, Україна

КРЕАТИВНІ ТУРИСТИЧНІ ПРОЄКТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ФОРМУВАННЯ НОВОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ

Актуальність дослідження. Сучасний етап розвитку України характеризується масштабними процесами соціально-економічної трансформації, пов'язаними з необхідністю післявоєнного відновлення держави. Одним із важливих напрямів цього процесу виступає туристична індустрія, яка здатна забезпечувати не лише економічний ефект, але й формувати міжнародний імідж країни, стимулювати розвиток регіонів, підтримувати культурну спадщину та активізувати креативні індустрії. У світовій практиці туризм дедалі частіше розглядається як інструмент відновлення територій після кризових подій, оскільки він поєднує економічну, соціальну, культурну та комунікаційну функції.

У післявоєнний період Україна потребуватиме нових підходів до формування туристичного продукту. Традиційні формати екскурсійного або рекреаційного туризму вже не повною мірою відповідають сучасним міжнародним трендам. Натомість глобальний туристичний ринок демонструє зростання попиту на *experience-based tourism*, культурний туризм, *storytelling-tourism* та інтерактивні туристичні практики, орієнтовані на емоційний досвід, автентичність та змістовність подорожі.

У цих умовах особливого значення набувають креативні туристичні проєкти, здатні інтегрувати культурну спадщину, цифрові технології, сучасні формати комунікації та локальні історії у єдиний туристичний продукт. Саме такі проєкти можуть стати каталізатором відновлення туристичної галузі України та важливим елементом формування нового міжнародного образу держави.

Метою дослідження є обґрунтування ролі креативних туристичних проєктів у процесах відновлення туристичної індустрії України та визначення перспектив використання інноваційних підходів у формуванні сучасного туристичного продукту.

У сучасних умовах туристичний простір України поступово трансформується у багатофункціональне середовище культурної комунікації, де турист отримує не лише послугу, а комплексний досвід взаємодії з історією, культурою та сучасними трансформаціями країни. Важливим чинником розвитку виступає інтеграція:

- цифрових технологій;
- креативних індустрій;
- культурної спадщини;

- урбаністичних практик;
- інтерактивних форматів подачі інформації.

Особливо перспективними є проекти, які поєднують туристичні маршрути з мультимедійними технологіями, AR/VR-рішеннями, мобільними додатками, аудіогідами, інтерактивними картами та storytelling-підходом. Використання таких інструментів дозволяє трансформувати звичайну екскурсію у глибокий емоційний та освітній досвід.

Таблиця 1

Вплив креативних туристичних проектів на процеси відновлення України

Напрямок впливу	Характеристика	Очікуваний результат
Економічний	розвиток локального бізнесу, збільшення туристичних потоків	зростання доходів регіонів
Соціальний	формування позитивного сприйняття територій	підвищення рівня соціальної згуртованості
Культурний	популяризація культурної спадщини	збереження національної ідентичності
Іміджевий	формування нового туристичного бренду України	підвищення міжнародної впізнаваності
Інноваційний	інтеграція цифрових технологій	модернізація туристичної індустрії

Джерело: сформовано автором на основі дослідження

Креативні туристичні проекти здатні суттєво змінити підхід до сприйняття України іноземними туристами. У центрі уваги можуть знаходитися не лише історичні пам'ятки, але й сучасні міські простори, культурні хаби, місця трансформації, локальні історії громад, мистецькі події та гастрономічні практики. Саме поєднання традицій та сучасності формує конкурентоспроможний туристичний продукт нового покоління.

Важливу роль у процесах відновлення можуть відігравати тематичні туристичні маршрути, що об'єднують різні регіони України у єдину систему культурного та емоційного досвіду. Такими маршрутами можуть бути:

- маршрути культурної спадщини;
- урбаністичні тури;
- гастрономічні маршрути;
- маршрути сучасного мистецтва;
- маршрути пам'яті та стійкості;
- екологічні та рекреаційні тури.

Суттєвий потенціал мають інтерактивні туристичні продукти, у межах яких турист стає активним учасником події. Наприклад, участь у локальних фестивалях, майстер-класах, мистецьких перформансах, реконструкціях історичних подій або цифрових квестах дозволяє формувати більш глибокий рівень емоційного залучення.

Упровадження креативних туристичних практик забезпечує мультиплікативний ефект для економіки відновлення України. Розвиток туризму стимулює транспортну сферу, готельно-ресторанний бізнес, креативні індустрії, ремісництво, сферу послуг та цифрові сервіси. Водночас активізується розвиток локальних територій та створюються нові робочі місця.

Рис. 1. Креативний туристичний продукт як елемент відновлення України
Джерело: сформовано автором на основі дослідження

Не менш важливим є міжнародний комунікаційний ефект. Сучасний турист дедалі частіше обирає DESTИНАЦІЇ, які мають унікальну історію, сильну культурну ідентичність та здатні запропонувати автентичний досвід. Україна володіє значним потенціалом у цьому напрямі, оскільки поєднує багату культурну спадщину, сучасні креативні практики, урбаністичні трансформації та високий рівень емоційної впізнаваності у світі.

Висновки. Креативні туристичні проекти можуть стати одним із ключових інструментів відновлення туристичної індустрії України у післявоєнний період. Їх реалізація сприятиме формуванню сучасного туристичного продукту, орієнтованого на міжнародний ринок та побудованого на принципах experience есопому, цифровізації та культурної автентичності.

Інтеграція цифрових технологій, культурної спадщини та креативних практик дозволить створити нову модель туристичного розвитку України, де туризм виступатиме не лише економічною галуззю, а платформою культурної дипломатії, міжнародної комунікації та позитивної трансформації держави.

Таким чином, саме цікаві, емоційні та інноваційні туристичні проєкти здатні стати важливою складовою формування нового міжнародного образу України як сучасної європейської туристичної дестинації.

Список використаних джерел

1. UNWTO. International Tourism Highlights. Madrid : UNWTO, 2024. URL: <https://www.unwto.org/international-tourism-highlights> (дата звернення: 14.05.2026).
2. UNESCO. World Heritage and Sustainable Tourism Programme. URL: <https://whc.unesco.org/en/tourism/> (дата звернення: 14.05.2026).
3. World Travel & Tourism Council. Travel & Tourism Economic Impact Report 2024. London : WTTC, 2024. URL: <https://wtcc.org/research/economic-impact> (дата звернення: 14.05.2026).
4. OECD. Rebuilding Tourism for the Future: COVID-19 Policy Responses. Paris : OECD Publishing, 2020. URL: <https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses> (дата звернення: 14.05.2026).
5. Richards G. Cultural Tourism: A Review of Recent Research and Trends. Journal of Hospitality and Tourism Management. 2021. Vol. 46. P. 12–21.
6. Pine B. J., Gilmore J. H. The Experience Economy: Competing for Customer Time, Attention, and Money. Boston : Harvard Business School Press, 2019. 368 p.